

Nro. 12.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indült Betsből, Kedden Augustus 9-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

A' leg korósabb emberek sem emlékezhetnek az időnek olly mostoha járására, mint a' millyen volt a' múlt, és van a' jelenvaló esztendőnek nyári hólnapjaiban. Valamint a' múlt nyáron, úgy a' jelenvalóban is szörnyü melegség és szárazság uralkodik, és ha szinte ottan ottan a' szomjú földet egy kevés eső meg itattva is de azonnal szél támadván a' földet ki száraztja, és olyan a' leszen, mintha első sem esett volna, melly miatt a' földnek termése, nevezetesen, a' káposzta, a' répa a' földi alma s. a. t. nemcsak nem nevedkedhetnek, hanem a' nedveségnek

M

nem léte miatt a' tövök vagy el szárad, vagy a' férgek meg eméztik, a' levelek pedig meg rothad, 's egézfien semmivé leszen. A' kertekben lévő gyümölcsök, minekelötte meg éredhetnének fajokon meg rothadnak 's le húllanak. — A' szőlőhegyek bőven termettek, a' szőlőgerezdek elég nagyok, de mivel semmi esső nints, a' szőlőszemek nem nevekedhetnek, és így valamilyen vólt az aratás olyan lefzen a' szüret is, az az, igen sovány. Ennekfelette igen kevés vagy épen semmi esső nem lévén az idén, kevés takarmánya van a' mezei Gazdának marhájának taplalására.

Tavaly, Julius és Augustus hónapokban rendkívül való hévség vólt, most sints kifsebb mint akkor vólt, sőt néhány Európai Országokban nagyobb mint tavaly vólt. — Párisban Julius 20.ik napján a' Reaumür thermometerje szerént, 29 gradusni vólt. — Dijonból, a' vólt Burgundi Herczégsegnek fő városából azt írják, hogy ottan és annak környékén olly szörnyű hévség vólt a' múlt hónapban, hogy a' patakok és apróbb folyó vizek tsak nem egézfien ki száradtak, a' malmok meg állottak, sőt a' kútakban lévő viz is sok helyen meg fogyott. Világosan azt írják, hogy nagyobb hévség van most mint volt tavaly. Amsterdamból is azt írják Julius 21.ik napján, hogy nyólcz naptól fogva olly nagy hévség van ottan, a' milyen szokott Bataviában napkeleti Indiában lenni.

A' néhány esztendővel ennek előtte Berlinbe ment, 's ott a' Királyi tudós társaságnak nagy fizetfessel tagjává lett, hanem esztendővel ennekelőtte a' Vesztfáliai Király udvarában Status Consiliariusá tétetődött Helvetziai születésű nagy Tudosnak Mül-

ler János Urnak innen lett el menetele által a' Császári Bibliotékában meg üresítettett Custosi hivatalt, Felsőleges Urunk Stingel Vincze Urnak, Reiner Csász. Kir. Fő Herczeg volt' nevelőjének adni, 's ötét egyfzersmind Csász. Kir. Udvari Tanácsosnak tenni méltóztatott.

A' Fels. Cs. Kir. Udvari Hadi Tanács rendeléséből az Ulánus Regementek eddig való költséges tollaik helyett lófarkat fognak süvegeik mellett viselni. A' Generalissimus Károly fő Herczeg Ulánus Regemtebéli Tisztek és közemberek már illy lófarkból való bokkrétákat hordanak, mellyek igen vi tézi tekintetet adnak a' viselőeknek.

Hollandia Ország.

A' 21-ik Juliusi Amsterdami hivatal szerént való újság levelek szerént I. Lajos Napoleon Király azt végzette, hogy minden különböző vallású lakosokra nézve egy ministeriumot állítson fel. — — Eö Kir. Felsőge az ezen tárgy eránt tartatott tanácskozásban sokszor ekként nyilatkoztatta ki önnön magát: „Én úgymond, minden vallasnak szolgait óltalmom alá vefzem, és mivel mindnyájan a' lakosoknak az erköltsi tudománynak és a' jó erköltsöknek meg maradásokért munkálodnak, egyenlöképen böldegítani fogom s. a. t.

Két Indiai termésekkel meg terhelt Ámerikai és két Gothenburgi hajok a' Hollandiai kikötőhelyekbe olly feltétellel evezvén bé, hogy a' rajtok lévő portékát nagy áron el adhafsák, parantsolatot vettek a' Fő Kormányfőktől, hogy leg ottan takarodjanak ki azokból. — A' tengeri kereskedésnek meg tsök-

kenése miatt lehetetlen az Indiai productumoknak az árát vóltaképen meg határozni.

Frantzia Birodalom.

A' Bergi nagy Herczeg (Marsal Mürat) Mad. rittban, a' sok munka által meg erőltetve hideglelésbe esett, 's e' miatt egétségének helyre állítása végett a' Gauterezi fürdőkbe menni kénytelenítettett, a' hol 12 vagy 14 napot fog múlatni. — A' melly napon ő Bayonnébe érkezett, azon a' napon ment a' Bergi Nagy Herczegné is oda beteg férjének meg látogatására.

Jósef Napoleon Nápolyi Királynak Spanyol Országai Királyságra lett emeltetéséről a' Párisi Argus így szól: „Az isteni gondviselésnek végzéseiben vannak olly napok, mellyek a' Nemzeteknek újonnan leendő szüllettetésekre vannak rendeltetve. Spanyol Országra nézve jelen vannak ezek a' napok; e' már fel támadt a' maga omladványaiból. Azon vizsza vonások közt, mellyek miatt egy más közt öfzve háboródtak, sem belől állandó uralkodást, sem kívülrül semmi gyámolt nem reménylhetett. Spanyol Ország e' világ két részéből áll, és az a' két rész, a' mellyekből öfzve van szerkeztetve, olly törvények, rendtartások és Vallásbéli értelmei által van öfzve kötöttetve, a' mellyeknél fogva egy néptől sem különböznek annyira mint az Anglusoktól. Azért hogy idegen Fejedelem ül bé a' Királyi székre, semmi sem taláztatik, a' mi a' nemzet szabadságával ellenkezne. Ez a' Fejedelem ugy bé fog a' nemzetbe iktattatni, mint a' Brunsvigiai ház az Anglus nemzetbe bé óltattatott, a' midőn annak fejére a' Kir. Korona tétetődött.

Olafz Országból, és Francia Orzágnak Napkeleti részéből (így szólnak a' Lioni 17-ik Juliusi közönséges levelek) sok hadi nép marsirozik Spanyol Országba a' már ott lévő hadi seregeknek 150 ezer főre való szaporittatására. Az oda való támadások még ekkorig le nem tsendesítették, de azért még sem veszedelmesek. A' Valencziai és Murtziai Tartományokban leg számosabbak a' pártosok; Catalóniában egészen helyre állított a' tsendesség. — Spanyol Ország napkeleti partjai előtt egy Anglus hajós seregeteske olázkodik; a' Majorkai, Minorikai, és Ivikai szigeteket el akarják Anglusok foglalni; de olly jó védelmező állapotban vannak azok helyhez-tetve, hogy nagy munkával sem juthatnak azoknak bírásokra. —

A' Császári Kabinetnek számára két szép golyobist készítnek most Parisban. — A' Gvadalupei és Martiniquei szigetekben ki készítettett Francia zsákmányozó hajók sok Anglus hajókat rablanak el Napnyúgoti Indiában 's annál fogva sok kárt okoznak az Angliai kereskedőknek. Mindenótt bü aratás volt Francia Országban; a' szüret sem leszen alább való, melly miatt valamint az élet; úgy a' bőr is igen oltsó.

Nagy Britannia.

Meg irtuk tisztelet Olvasóinknak, hogy a' Spanyol Orzági Insurgensek magok közzül deputatusokat küldvén Londonba, magoknak a' Frantziák ellen segítséget kértenek, és nyertek is. Ezekkel, mint a' Spanyol nemzet képviselőivel Eö. N. Britanniai Kir. Felsőge békefséget kötven, Julius 5-ikén következő hirdetményt tétetett közönségsé:

„Mivel Eö Felsége a' Spanyol Nemzetnek, hazájoknak, a' Franczia Ország törvénytelen uralkodása alól leendő fel szabadítására tzelzó erölködését tapasztaltala, és mivel néhány Spanyol Országi tartományok magok Angliához viseltetö baratságokról Eö Kir. Felségét bizonyofsá tettek, méltóztatott Eö Felsége, ministerjeinek tanátsadásokra következendö rendelést tenni: 1) Hogy minden Spanyol Ország ellen való ellenségeskedes ezennel szünnyék meg. — 2) Hogy azok a' Spanyol Országi kikötöhelyek, mellyek Franczia Orzággal egyet nem értenek, szabaditafsának fel a' bé zároltatás alól. — 3) Minden Spanyol hajokkal, a' mellyekkel az Angliai hadakozó hajók a' tengereken öfzve találkoznak, baratságofsan bánnyanak, 's azoknak kereskedéseket meg ne gátolják. — 4) Minden Spanyol Coloniák-ból való személyeknek hajóikkal és jófzagaikkal baratságossan bánjanak, és valamellyik kikötöhelybe vitetsenek bé, és mind addig ott várják az Eö Kir. Felsége parantsolatját, mig tudósitást veszen arról, ha azon Coloniák, a' mellyekből valók azon hajoknak és jófzagoknak tulajdonofsaik, Spanyol Orzággal egyetértöleg legyenek e' Frantzia Ország ellen. — Költ a' Királyné palotájában, Julius 4.ik nevján, 1808.

A' Londoni további tudósítások ezeket tartják: A' mi Kórmányfzékünk, úgymond, sok fegyvert küld a' mi új barátinknak a' Spanyol és Portugallia Országokbéli Patriótáknak. Négy dragonyos regiment, egy brigada testörzö sereg, 13 batallion gyálogság, és sok ártilléria fognak ezen hólnap (úgymint Julius) 10.ik nevján hajókra szállí-

tatni. A' Spanyol hadi foglyokkal, a' kik most szabadon bocsátattak, Oberster Boyle fog Spanyol Országba menni. — Gibraltárból arról tudósítatunk, hogy Kadixban, a' köz nép Marquis Solano t' azért ölte meg, hogy ő a' Frantziáknak oda való közelgésekkor nékiek fegyvert adni nem akart. — Minden kikötőhelyeinkbe parantsolat küldetett az eránt, hogy a' Spanyol Országból leveleket vivő személyekkel semmi Contumaciát, az az, tisztlásra való időt ne tartattassanak, hanem inkább segítségül legyenek azoknak a' Londonba leendő sebes utazásokra. — Az Aicmene nevezetű fregaton sok pénzt küldött a' Spanyol Patriótáknak a' Londoni fő Kormányfőnek. A' Parlamentum gyűlésében, a' királyi székben mondott órátiójában azt mondotta a' Király, hogy Spanyol Országra nézve egyéb feltétele nintsen, hanem hogy az előbbi valóságában és mástól való nem függésben meg tartattassék. Ellenben az antiministerialis levelek azt állatják, hogy az Angliai Kormányfőnek héjába pénzt és embert vesztegetni nem fog; de hogy soha ellenek nem áthatnak a' Spanyol Országai Patrióták az ott lévő számos Frantzia seregeknek.

Északi Európa.

A' gazdaságra ügyelő Potsdami tudós Társaság nem régiben azt adta ki a' maga tudós munkájában, hogy a' közönsegefsen esméretes és mindenütt bőven találtatható reptsényből (*Erysimum Offic. L.*) mint igen egészséges és jó izü termésből jó tápláló eledelt lehet főzni. — A' 7-ik Juliusi Königsbergi közönséges levelek fzerént értésére esvén a' Fels.

Pruffziai Királynak e' dolog, hogy másokat is jó példájának követésére serkenthesen, maga asztalára azt el kezitette és igen jó eledelnek lenni találta. Ez az utolsó Fr. háborúban nagy fzerentsétlenségbe esett Fejedelm, egész családjával együtt, Königsberg szomizédtségében egy berbe fogadott talusi házában él nagy tsendiségben. — Azok közt a' de i Pruffziai hivatalosok közt, a' kik Pruffzia utolsó felosztattásának alkalmatosságával kenyerektől megfosztattak, inségeknök néminémüképen leendő meg enyhítésére 6000 tallért osztattatott ki a' király, és arról is tudósittatván, hogy az Eylau és Friedlandi's azon környékbeli lakosok felette nagy nyomorúságban éljenek, azoknak számkra is pénzt és eleget küldött. — Schill Oberstert, a' ki az utolsó fzerentsétlén háborúban magát meg különböztette, Königsbergbe menvén, igen szivesen fogadták az oda való lakosok. — Blücher derék Generál kétséges kimeneteli nyavalyájából fzerentsélsen ki gyógyult. — Dántzigba a' Napoleon Codekse avagy törvénykönyve nagy pompával vétetett fel.

Olasz Ország.

A' Nápolyi Királyné József Napoleon Királynak kedves felesége, a' múlt Julius 7-ik napján hagyta oda Nápoly városát két herczeg kis affzonyával együtt, és kedves férje után utazott. Onnan lett el menetele előtt való utolsó napokon minden Nápoly városi közönséges tífztviselőket audientziára botsátott maga eleibe. — El indulásakor az egész ott lévő katona őrizet parádéba állott, Marsal Jourdan, mint azon Kir. rezidentianak mostani fő kőr-

mányozója a Királyné hintaja mellett lovaglott, a nemesség pedig számos hintókon Aversaig és Capuaig kísérték szerezett Királynéjokat.

A múlt Junius 26.ik napján következő foglalató levelet küldött J o s e f N a p o l e o n volt Nápolyi most pedig Spanyol Országai Király a Napolyi Status Tanátshoz Bayónnéból: „A törvényes dolgokra ügyelő miniszterre bízom, hogy titeket öltve hívjen és ti elöttetek, mind az én nemzethez intézett hirdetményemet, mind azon constituciónsaktekat, a melyeket mostani rendkívül való környüállásim közt el végezni kötelelségemnek tartottam olvassael. Sokkal kedvesebb dolog lett volna előttem, ha ezen fontos aktákat veletek együtt jól megfontolhattam volna. Reményilem mindazáltal, hogy azokban azon principiumokat, melyekről gyakran felelőtlenül elöttetek, fel fogjátok találni, és igyekezni fogtok azt a kevés jót, a melyet én eddig műveitem, tovább is meg tartani, és a köz's magános boldogságnak több kútfejeit is fel fogjátok nyitni. Az emberek meg halnak, de a jó törvények és alkotmányok meg maradnak, és ezek sokszor hatalmasabbakká és boldogabbakká teszik a nemzeteket, mint magok a Fejedelmek.“

„Midőn Napoly Országban uralkodni kezdetem, úgy találtam, hogy annak semmi Constituciója nem volt, az idő meg jobbithatja azt a constituciót, melyet én a nemzetnek adok. — Azok a Fejedelmek, a kik utánnam boldogabb időkben uralkodni fognak, többet mivelhetnek, de egyik sem fog engemet a nemzethez való szerezetben, 's annak betsüülésében felül haladni. Meg kell a nemzet

betsületére vallanom, hogy senki is, a' ki eránt nekem bizodalnam vólt. avval víffza nem éít, ám- bár mind a' külső mind a' belső háborúkban, a' mel- lyek alatt én uralkodtam, az embernek indulatai fzükségesképen ingereltettek. Meg lévén erről az igazságról győzöttetve gyakran mondtam: kön- nebb a' nemzeteket ótsárlani, mint azokat esmér- ni; és mivel én a' Nápolybélíeket derék emberck- nek lenni esmértem; mindenkor fájlalni fogom, hogy tollók el kell távoznom, a' kiknek fzerentséjeket és tekinteteket jövendőben is örömet öreghitettem vól- na. A' mi nekem vizálgatásomra szolgálhat, az a' bizonyos bizodalom, hogy a' Nápolybélíek ezen jó indulatomról tökéletesen meg vannak győzöttetve.

Jósef

A' Nápolyi, 10-ik Juliusi közönséges levelek azon Ország jelezvaló állapotjáról így fzołnak: "A' Fels Királynak és Királynénak innen lett elutazások- tól fogva nagy nyughatatlanságban vagyunk az eránt, kit tetzen Királyunká a' nagy Napoleon? Az ez eránt való értelem különbözö, és ki így ki amúgy fzołl, és gondólkozik e' fontos tárgyról. Jósef Napo- leonnál kegyesebb, kegyelmesebb, és böltsebb Fe- jedelmünk nehezen leszen; az ő uralkodása rövid ideig tartott; de még is örök emlékezetben fog tar- tattatni. Két esztendő el forgása alatt, a' leg fzel- vesesebb idökben is sokat mivelé érettünk és sok- kal többet mivelé vólna ezután, ha nagyobb méltó- ságra nem hivattatott vólna.

A' Toskánai három osztályokban, a' Frantzia Csáfzár 20-ik Majusi végzése fzerént az 1808-ik esztendőbéli Conscriptusok közzül, mind öfzve 1200

legényt kell ki állítani, a' kik közzül 100 ember a' Frantzia 8 Artilleria regementre, 50 a' 14 Karabélyos és vasas regementekre, 150 a' Toskánai újj vadász seregre, 900 pedig a' Toskánai gyalogy regementre fognak fel ofztattatni.

Az Ankenai helytartó az óda való újság levelekben azt tétette közönségessé Julius 12 ikén, hogy e' most folyó Augustus 15. ikén, melly Napoleon Császár és Király születésének emlékezetes napja, azok közt a' lakosok közt, a' kik mesterségek, újj találmányaik, és industriájok által magokat mások felett meg különböztetik avany emlékeztető pénzek és gyözedelmi kofzorúk fognak ki ofztattatni.

A' Májlandi igen híres könyvnyomtató Bodoni az úri imátságot, aragy mi Atyankat, 155 nyelven, 's mindeniknek tulajdon betűivel adta ki. Ez a' ritka munka tsak azért is nagy becsben fog tartattatni, mivel 1501 exemplárnál többet nem nyomtatott, a' mellyeket az Olasz Országi Vice Király a' nevezetesebb tudosoknak fogja ajándékba küldeni. Már is 100 aranyat ígértek egy nyomtatványért, de meg nem kaphatták.

Orosz Birodalom.

A' Pétersburgi tudósítások fzerént ott is fette való és tartós a' hévség; gyakorta 20 gradusra is fel hág a' Reaumür Thermométere vagy mérője fzerént; de mivel a' hofzfzas esözések után következett ez a' nagy hévség, ott mindenek bőv esztendővel biztatják magokat; széna is bőven termett. — Az Indiai termések ottan is szükülni kezdenek és drágúlni. Egy pud kaffé 82 rúbelen, egy

pudding fain nád méz 51 rubelen megyen (egy pudban 40 font vagyon, következésképpen két rubelnél valamivel drágább egy font kaffé.

Azok a hajók, melyek az Anglia Országhoz tartozó Indiai Coloniákból az Orosz Birodalombéli ki köthelyekbe menni igyekeznek, onnan vízfűt utasítatnak. E' miatt természetesen nevedik azoknak az árra naponként és hetenként; egy Narants fél Rubelen megyen; a' több Kolonialis termések is nagyon drágúlnak.

Hadi Környülállások Északi Európában.

Az Angliai szállító hajóseregnek Gothenburgból lett el távozásáról többé semmi kétség nem lehet. Vannak ugyan nem kevesen olyanok, a' kik úgy vélekednek, hogy az nem Angliába, hanem Norvegiának napnyugoti részéhez evezett, s ottan igyekezik a' szárazra ki szállani; de valószínűleg meg tsalatkoznak. — A' Svéciai Király és Anglus kormányzó vezér közt villongás támadt, amaz azt kívánván az utólsóbtól, hogy a' Zelandiai szigetnek el foglalásában, és Koppenhága városának ostromlásában nékie segítségül legyen; de erre az Anglus vezér tellyeséggel nem állott, jól tudván, hogy ott sokkal számosabb a' Dániai védelmező sereg, mint sem azt jó móddal meg venni lehetne. — A' Koppenhágai későbbi tudósítások azt tartják, hogy fellelte nagyon boszkonodik az Angliai Kormányzékra a' Svéciai Király azért, hogy ez tett igireteit bé bé nem tellyesíti, s ugyan ezen okból Moore Generált is árestomba tétette.

A' Dániai zsákmányozó hajók igen szerentsések a' Svéciai és Angliai kereskedő hajóknak el rablásokban, és rövid idő alatt sok familiak meg gazdagultak a' zsákmányozás által, 's erre nézve nagyon szaporodik a' zsákmányozó hajóknak a' száma. A' Norvégiai magános tudósítások szerént, a' Svéciához tartozó Strömstadi vég vár szomszédtságában egynéhány ellenséges magazinumokat gyujtottak fel a' Normannusok, és 400 embert ejtettek hadi fogságra. — Egy Dániai zsákmányozó hajó a' Skotziai partok mellett két Anglus hajót rablott el.

Az a' Svéciai armádia, melly General Armfeld vezérlésére azért bizattatott vala, hogy Norvégiát el foglalja, 20000 főből állott, mellyből különb-különb tsatákban 3000-nél több el veszett; a' Normannusok mindenütt 's mindentsatákban vitézi bátorsággal viselték magokat, mindenütt, a' hol a' Svékusok bé itni akartak, jelen voltak, vissza vérték az ellenséget, 's másoknak is példát adtak, mire birhattya a' katonát hazájához 's uralkodó Fejedelméhez való hiv szetete.

Elegyes Dolgok.

Azokat az Orosz katonákat, a' kik az utolsó háborúban fogságra esvén, a' Hollandiai Armádiánál szolgálatot vettek, a' kiknek száma egynéhány ezer emberre megyen, most mind haza bocsátatta a' Hollandiai Király.

Alsó Sziléziának Crossen nevezetű városában egy Frantzia furir, Julius 5-ikén, dél előtt a' város körül sétalgtatván, szemei előtt egy affzony a' felette való nagy nyomorúságot, 's inséget tovább

nem türhetvén, az öleiben vólt kised gyermekével együtt az Odera folyóvízbe ugrott; mellyet a' furit látván, felső köntösét hirtelen el vetette, utánna ugrott, és kisedével együtt elevenen ki vitte a' szárazra. Szép felebarati tettét még avval is meg tetézte, hogy azt a' 10 tallért, mellyet az illy vízből ki mentöknek adni ízoktak, azon szegény affzornynak 's kised gyermekének taplalásokra ajándékozta — A' Sziléziai és Brandenburgiai táborhelyekbe már bé szállottak az ott fekvő Fr. seregek. Hasonló táborhelyek kézfittetnek a' Pruffziai Pomerániában, nevezetefsen Stettin és Stargard városok környékeiken. Egybe egybe 12000 ember telepedik le, mellyek Marsal Soult vezérlése alatt vannak. — A' Pruffziai Statusokban és a' Warsaui herczegségben lévő Frantzia hadi seregek 150 ezer főből állóknak lenni mondatnak.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**A' Kefzthelyi Georgikonban el üresült
Gazdaságbéli Stipendiumokról va-
ló másodszori Hiradás.**

Méltóságos Gróf Tólnai Festetics György
Úr Eö Nagysága által N. Zala Vármegyében hely-
heztetett Kefzthelyi Mező-Városában Georgikonnak
nevezete alatt fel állitatott Gazdaságbéli Intézet ré-
fzéről ezennel köz hirül adatik, hogy e' folyó Os-
kolai efztendőnek, úgymint Augustus hólnapnak vé-
gével azoknak számára, kik a' mezei Gazdaságbéli
Tudománynak theoretica, és practica megtanulására
magokat fel ízanni kívánják, ismét két Stipendiumok
elfognak üresedni. Minthogy pedig az említett In-

tézétnek tudománybéli Cursusa a' már előbbi esztendőekben közre bocsátott híradásokból úgy-is eszméletessé lett; azért ez úttal tsak rövideden említettik, hogy azon Cursus három esztendőre legyen meghatározva, és hogy abban a' theoretico - practica tanítás valamint egy részről a' Gazdaságbéli tudományokat, és tapasztalásokat: úgy más részről az ezekkel egybe kötött Mathematica, és Physico-Veterinaria tudományokat egyenesen tárgyalja. A' Stipendium most szabad szállás, tűzifa, és gyertyán kívül első esztendőre 180 forintban, második esztendőre 200 forintban, a' harmadikra pedig 220 forintban határozott meg, 's emellett a' Stipendiatikusok három esztendei cursusokat elvégezvén a' Grófi Urodalmakban érdemeikhez, és magok viseletjekhez mérsékelt hivatalokra ki tétetnek. A' kék ezen Stipendiumokban, és az ezekkel egybe-kötött jövedébeli bizonyos hivatalokban részesülni kívánnak, minden születésre, nemzetre, és vallásra való tekintet nélkül meg kívántatik, hogy ők a' Philosophicus Cursust, vagy leg alább a' hat Deák Oskolákat, vagy úgy nevezett Studia humaniora elvégezték, e' mellett magyarul, németül, és deákul beszélni, és írni tudjanak, egészséges testűek legyenek, és magokat mind erköltsős jó magok viseletek, mind pedig dicséretesen végzett tudományaikra nézve hiteles bizonyosság, és ajánló leveleik mellett e' folyó Augustusnak végéig a' Georg-konnak Elöl-járójánál, vagy személyesen, vagy levél által bejelentsek.

Egyfzersmind valamint eddig, úgy ez után is mind azoknak, valakik a' Gazdaságbéli Tudományt tulajdon, vagy szüléiknek Attyokfiaiknak, avagy

más Jóltevőknek költségén tanulni akarják a' Georgikonba való szabad bégjárás ingyen megfog engedtetni, melly azoknak hasznokra, kiknek erre kedvek vagyon, és készülni kívánnak, annyival is inkább emlittetik, mivel Fels. Csász. Királyi Fejedelmünk egy a' Fels. Magyar Helytartó Tanátshoz, és a' Fels. Magyar Kamarához botsájtott Udvari Reudeiésében méltóztatott kegyelmessen kinyilatkoztatni, hogy a' Kamarabéli Józságok Administrationjára ügyelő hivataloknál azok tekintetbe vétésének, kik gazdaságbéli tanulásokat a' Georgikonban végeztek, és erről ditséretes bizonyság leveleket mutathatnak. Egyébb eránt az illy külső Tanulók a' fent emittett három esztendei Cursusra nem köteleztetnek, hanem Szabadságokban áll a' tanítandó tudományokból azokat magoknak választani, mellyeket már megszerzett egyéb tudományaikhoz, 's más körülállásaikhoz képest leg szüksegefebbeknek, vagy erányosabbaknak lenni találnak.

Mivel pedig ezen Intézettel az úgy nevezett Pristaldeum vagy azon tanításbéli Intézet is, mellyben magokat a' jövendőbéli Uradalmi Ügyészek, vagy Fiskálisok készíthetik, egybe vagyon köttetve; arra nézve azok is, kik illy hivatalra szándékoznak, az ehez alkalmaztatott tudományokat magoknak megszerezhetik, és egyfersmind a' jurisdictióbéli praxisban magokat az itteni Fiskálisi Hivatalnál gyakorolhatják. Költ Mélt. Gr. Festetits György Úrnak, Uradalmaira ügyellő Fő Kormány Széknek Készthelyi Cancellariájából, Sz. Jakab hava 12-kén 1808. esztendőben.

D. D. S.